

Hørings svar fra Human Rights Alert – Norway (HRA-N) til BLD om Ny forskrift om barns rett til medvirkning og barns mulighet til å ha en særskilt tillitsperson. Svarfrist for høringen 02.mai 2014.

Human Rights Alert – Norway (HRA-N) er en menneskerettsorganisasjon som jobber for å forhindre brudd på grunnleggende menneskerettigheter i Norge, og bedre rettsikkerheten for barn og foreldre.

HRA-N mener at barnets rettigheter i FN's barnekonvensjon(BK) artikkel 12, om barnets rett til å si sin mening i alt som angår det. Barnets mening skal tillegges vekt og blir best ivare tatt om det blir gjort lydopptak av barnets ønsker, samt at det blir utskrift av lydopptaket som ved dommeravhør.

Ved dommeravhør av barn i straffesaker, blir dette dokumentet lagt fram og følger saken. Vi viser i denne forbindelse til en uttalelse som Siri Erika Gullestad, professor i klinisk psykologi ved UiO, uttalte til pressen den 08.02.2012 i forbindelse med 22. juli-saka: "**En helt rimelig slutning er at observert materiale må være tilgjengelig for andre på video- og lydopptak. Ellers blir dette et privat univers.**"

Departementet viser til barnets rettigheter i FN' BK art 12, og disse rettighetene får ikke barnet innfridd før barnet får rett til bistandsadvokat når deres rettigheter trues som i t.d. FN's BK art 9; 'Ingen barn skal skilles fra foreldrene sine mot deres vilje, hvis det ikke er til barnets beste'.

Til å vurdere FN's BK art 3 'til barnets beste' trenger barnet en bistandsadvokat for å tale sin sak, og det bør være en foreldrerett å kontakte advokat. Barnevernsansatte er motparten til barnet i en barnevernssak, og har mange egne jobb-, karriere- og organisasjonsmessige interesser. Alle barnevernsaker som HRA-N har vurdert nøyte er fulle av dekontekstualiseringer og usannheter. Forvaltningslovens §§ 11 og 17 ser ut til å ligge i nederste skuffe på de fleste barnevernkontor når de er i kontakt med barn og biologiske foreldre.

HRA-N ser ikke noen grunn til at barn skal ha dårligere rettsikkerhet i sivile saker enn i straffesaker som t.d. 22. juli-saka.

Om manglende rettssikkerhet, en uttale i VG 09.09.2010 fra Gro Hillestad Thune:
<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10068581>

Sitat: «Regjeringens forslag om å lovfestet barnevernsbarnas rett til å bli hørt i sin egen sak, er helt unødvendig.

- Reglene er på plass, bestemmelsene i barnevernloven og menneskerettighetsloven burde være tydelige nok. Problemet er at reglene ikke følges, sier Thune.

Hun mener at barnevernsbarna ikke trenger flere rettigheter på papiret.

- Det barna som ikke blir hørt i sin egen barnevernssak først og fremst trenger, er bedre klagemuligheter. I dag er de i praksis rettsløse, sier den erfarne menneskerettighetsadvokaten som i 15 år var medlem av menneskerettighetskommisjonen i Strasbourg.»

og videre sier hun;

«FNs barnekomité har gang på gang stilt spørsmål ved om alle norske kommuner virkelig er i stand til å etterleve menneskerettighetene i sin daglige praksis, sier hun.

Hun foreslår å oppnevne et offentlig utvalg som utreder barnevernsbarnas faktiske rettsvern og om rettighetene deres i menneskerettighetsloven blir respektert i praksis.»

En mor med et tvangsplassert barn, så den Oscar belønna filmen «12 years A slave». Etterpå sa hun: «Dette er jo akkurat slik som når barnevernet tar barnet ditt, på bakgrunn av uærlige påstander, og behandler barnet som sin eiendom til det er 18 år, men helst til det er 24 år. Om barn og familie ikke får fysiske piskeslag som i filmen, så oppleves uretten ved tvangsplasseringa som psykiske piskeslag i år ut og år inn. En ting er å leve med egen smerte, men verre er det å oppleve og leve med barnet sin smerte.»

Utelukket som tillitsperson. Siden det ikke er knyttet økonomisk kompensasjon for reise, ev overnatting og tapt arbeidsinntekt blir gjerne biologisk familie som besteforeldre, tante, onkler, ev tidligere lærere og fritidsledere osv utelukket som «tillitsperson» grunna at reisen til det tvangsplasserte barnet oftest tar 6-7t/r med bil el bil/fly/bil. Dessuten kan samme barnevernssak gjelde flere søsken som alle bor i hver sitt fosterhjem/ institusjon på forskjellige kanter av landet.

Fragmentert system. HRA-N har klaga inn saker til de fleste med tilsynsfunksjon hva gjelder barnevernsystemet, og alle gir barnevernsystemet medhold, selv om det ligger svært god dokumentasjon bak. Ingen tar ansvar for å gå inn i det som blir rapportert; det ser ut som det blir oppfatta som hevn og sverting. Det er et fragmentert system; derfor fungerer det som om alt er lovlig for barnevernsystemet. Men det er vel slik staten Norge vil ha det. «Barnevernet er den nye vekstnæringen», uttalte en barnevernsleder til en avis.

Barns rettssikkerhet blir pulverisert ved all fragmentering fordi alle disse såkalte hjelperne til barnet og tilsynspersonene, som oftest snakker barnevernets sak og ikke for barnet når man går nærmere inn i ei sak.

«Barnets talsperson» er en ordning innen denne fragmenteringa. Det er vel barnevernsystemet som har opplæringa av disse talspersonene. Selv om de ikke skal ha innsyn i sakspapira; så kjenner HRA-N tilfeller der personen har fått tilsendt sakspapirene fra barnevernet. På denne måten kan føringer lett komme til talspersonen. Når man leser på s. 17 i høringsnotatet kan vi undre oss over om det blir lagt føringer fra barnevernet til denne «tillitspersonen»:

Sitat: «Barneverntjenesten og andre instanser i barnevernssaken har etter konkret vurdering

anledning til å formidle visse opplysninger til tillitspersonen i samsvar med forvaltningsloven §13b nr. 2. Dette gjelder når opplysninger brukes for å oppnå det de er gitt eller innhentet for».

Barnevernet sikrer seg stadig nye meningsfeller, og sannsynliggjør på denne måten at barnevernet si argumentering er rette når saka er oppe til behandling i fylkesnemnd og tingrett.

I tv programmet «Brennpunkt» NRK 22.04.2014: <http://tv.nrk.no/serie/brennpunkt>

I programmet fikk vi kunnskap om bindingene mellom sakkyndige psykologer og barnevernet som lønnet de. Men bindingene innen systemet er mye mer omfattende enn det som kom fram der, når vi vurderer sakspapirer og snakker med de involverte.

Hvordan barnevernet bygger opp en sak kan du lese i boka «Maktovergrep og justismord», som inneholder alle sakspapir pluss kommenterer fra bestemor si dagbok:

<http://www.haugenbok.no/resverk.cfm?st=free&q=maktovergrep%20og%20justismord&p=1&r=1&cid=182729>

HRA-N sin spørrende kommentar er: Hvorfor blir biologisk foreldre/familie **aldri spurt** hvordan de opplever barnets rettsikkerhet er tatt i vare under offentlig tvangsplassering, og spesielt i situasjoner; når barnet er alene med barnevernansatte, fosterforeldre, psykologer osv. HRA-N har eksempler på at vitnemål i retten harmonerer med barnevernstjenstens ønsker som var det motsatt av barnets årelange ønske. Ellers er det de personene som daglig omgår barnet som kan påvirke og true barnet til ønsket uttale og med represalier. Eller lovnad om en hyggelige gave til et 4-5 sifret beløp.

Tilliten til barnevernssystemet er nærmest null fordi alt kan fører til henting/tvangsplassering. Mange mødre som trenger vern på krisesenter tør ikke dra dit lenger, fordi 'hjelpa' de får ender i katastrofe. Mor rømmer fra far for å verne barna mot vold. I etterkant blir mødre og barn straffa ved at barnevernet tvangsplasserer barna istedet for å slå ring rundt mor og barn som burde være praksisen, t.d. å gi de et vernet botilbud.

I det siste har HRA-N hatt flere eksempler på at foreldre også frykter å søke helsehjelp både for seg selv og barn pga frykten for at barnevernet skal kunne gå inn i legejournaler og bruke sykdom som påskudd for omsorgsovertakelser. Her opplever flere at taushetsbelagte helseopplysninger blir spredd rundt av barnevernet helt ukritisk.

Ja, det høres fint ut for rettsikkerheten til barn som er tvangsplassert under barnevernets omsorg, at barna skal kunne ha egen såkalt «tillitsperson».

Til slutt ønsker HRA-N referere det psykolog Haldor Øvreeide sa i Brennpunkt programmet 24.04.2014: At «**omsorgsovertakelse av et barn er den viktigste avgjørelsen i rettsapparatet.** Det er viktig med åpenhet i forhold til relasjoner mellom psykologer og barnevernet. Og videre sa han at barnet skal kunne selv se i ettertid at andre tok en rett avgjørelse for deres liv.»

Mot slutten av programmet ble det vist til at det blir tatt barn rett etter fødsel. Rett etterpå kom

psykolog Haldor Øvreeide igjen til orde og sier at omsorgsovertakelse av barn under skolealder er en for stor oppgave for enkelt psykologer. Det bør gjøres av en gruppe eller på institusjon slik at det kan skje på en betryggende måte, for det har jeg ikke tillit til at det gjør i dag.»

HRA-N er så enig med psykolog Øvreeide, og derfor er det vel naturlig og forståelig at foreldre og barn kjemper for bedre rettsikkerhet for barna sine. Og for å få hjem barn som er tvangsplassert på sviktende grunnlag.

HRA-N`s sluttkommentar må derfor bli: Alle samtaler som offentlig ansatte og private på oppdrag fra det offentlige, skal ha med barn skal skje med lyd og bilde slik at det skal kunne dokumenteres hva barnet har sagt uten at det er lagt ord i munnen på det, eller at ting har blitt forvridd.

Ulsteinvik, 01. mai 2014.

For styret i Human Rights Alert – Norway.